

THE KNITWIT STABLE
ZET NEDERLANDS WOL
TERUG OP VOETSTUK

Producent

van eerlijke truien

'Het is toch te gek voor woorden dat we dit mooie product voor een dump prijs doorsluizen naar China?'

BOVEN Een breimachine maakt binnen een uur de onderdelen van een trui.
ONDER De voormalig kledinginkoopster en -leverancier hoedt haar kudde als een volleerde boerin.

Op een dijkje in Baambrugge grazen de merino's van Reina Ovinge. Zij ziet als geen ander de waarde van hun wol. In de voormalige potstal van haar boerderij ruikt het vertrouwd naar schap door de zakken met voorgesorteerde wol. Eén deur verder ratelen de breimachines van The Knitwit Stable. Hier worden op ambachtelijke wijze karaktervolle truien, mutsen, damesvesten en omslagdoeken gebreid. Met wol van eigen bodem.

Tekst **DOUWE ANNE VERBRUGGE** | Fotografie **THEO TANGELDER**

'Kun je even komen kijken, Reina?', klinkt het vanuit de werkruimte. Stagiaire Eva Nijland is bezig met het verbinden ('kettelen' in vaktermen) van een mouwstuk aan het voor- en achterpand van een damesvest. Met een deskundig oog weet Reina Ovinge het handmatig aan te drijven machientje in de juiste stand te zetten. Eva kan verder met de laatste kettelwerkzaamheden om het vest met de naam 'Jet' klaar te krijgen voor de verkoop. De 'Jet' is gemaakt van mohair, wol van de angorageit. "Daarmee is het allemaal begonnen, met Billy en Betsie en hun moeder. Die drie angorageiten kreeg ik tien jaar geleden cadeau op mijn verjaardag. Ik was gestopt met mijn werk in de kledingindustrie. De niet-duurzame manier van werken en de uitbuiting van de arbeiders in de productielanden voelden niet oké. Daar wilde ik geen deel meer van uitmaken. Billy en Betsie spoorden mij aan om het anders te gaan doen: artikelen maken van de wol van onze eigen dieren."

Glanzend zijdehaar

Billy en Betsie zijn er nog steeds en lopen met achttien andere angorageiten rond het erf. De voormalig kledinginkoopster en -leverancier hoedt als een volleerde boerin haar kudde. Het is guur. Er valt wat motterige sneeuw. In een van de onderkomens schudt Reina een baal stro los. "Deze geiten hebben een bloedhekel aan nat en windrig weer. Maar ze kunnen hier in- en uitlopen. Zie je hoe prachtig glanzend zijdehaar de angorageiten hebben? De wol - of eigenlijk het geitenhaar - van de jonge dieren is de zachtste wol die je kunt vinden. De geiten scheer ik zelf. Dat is goed te doen. De jonge dieren moeten in het begin even wennen, maar de oudere geiten vallen soms half in slaap als ik ze scheer. Zo prettig vinden ze dat getuttel aan hun lijf. Alsof ze bij de kapper zitten."

Nederlandse wol

De schapen die Reina houdt zijn merinoschapen. Ook deze staan bekend om hun fijne wol. "Hoe dunner de

vezel is, hoe zachter de wol. En zachte wol prikt niet. De 25 merinoschapen die ik heb, laat ik ieder jaar een keer scheren. In tegenstelling tot het geitenscheren is dit een vak apart waar ik me nog niet aan waag. Ik weet dat het mogelijk is om de schapen drie keer in de twee jaar te scheren, maar daar moet ik nog een goede weg in zien te vinden. Het is voor mij nog steeds pionieren. Maar dat is tegelijk innoveren." Voor de productie heeft Reina niet genoeg aan de wol van haar eigen schapen. Ze koopt wol in van schapenboeren met merinoschapen, maar ook de wol van het Flevolander schap, het shetlandschap en het Kempisch heideschap voldoet. "En niet te vergeten de Nederlandse alpaca.

"Wij maken truien die minimaal tien jaar meegaan en niet onderhevig zijn aan modegrillen."

'Billy en Betsie spoorden mij aan om het anders te doen'

Een wollen toptrui van ons eigen label bestaat voor zestig procent uit de wol van Flevolands schaap, voor twintig procent uit de wol van een Nederlands merinoschaap en voor twintig procent uit Nederlandse alpacawol." Reina verbaast zich erover dat er zo weinig wordt gedaan met de wol van Nederlandse schapen. "Er lopen 800.000 schapen in Nederland. Niet dat al die wol bruikbaar is voor kleding, maar het is toch te gek voor woorden dat we dit mooie product voor een dumpprijs doorsluizen naar China? Het scheren kost een schapenboer meer dan de prijs die hij voor de wol krijgt. Terwijl je van wol ook schitterend isolatiemateriaal kan maken. En zo zijn er veel meer mogelijkheden. Daar mag best met een nieuwe verfrissende blik naar gekeken worden. Het kan best. Ik ben zonder businessmodel begonnen aan The Knitwit Stable. Kijk waar ik nu sta! Het is zo zonde om wol als een afvalproduct te beschouwen."

Herwaardering

Het wassen, kaarden, kammen, verven en spinnen van de wol van Reina gebeurt in Italië. "Tot in de jaren tachtig had Nederland in de regio's rondom Veenendaal en Tilburg een eigen wol- en dekenindustrie. Die is

De angorageiten hebben een bloedhekel aan nat en windig weer.

helemaal verdwenen. Alleen op Texel is nog een kleine wolfabriek. Het zou mooi zijn als er in Nederland weer met respect naar wollen producten wordt gekeken. De kledingindustrie in de productielanden is zeer vervuילend. Haast niemand die dat weet; alleen de olie-industrie stoot meer kooldioxide uit. Fast fashion-bedrijven komen iedere zes weken met een nieuwe collectie. Vroeger was dat twee keer per jaar. Kleding is een wegwerpartikel geworden. Er wordt nu al twee keer zo veel kleding geproduceerd als in het jaar 2000. Het is tijd voor een herwaardering van producten die we zelf lokaal en duurzaam kunnen maken, zoals wollen kleding. Wist je trouwens dat je onze wollen truien amper hoeft te wassen? Wol heeft een zelfreinigend vermogen. Buiten luchten is veel effectiever. Dat scheelt ook weer een hoop energie. Als je dan toch wast: één keer per jaar op 30 graden is voldoende."

Meer info over de wollen producten:
www.theknitwitstable.nl

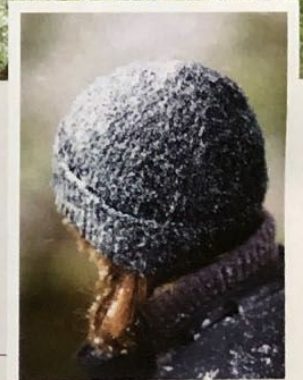

De eigen 25 merino's leveren een deel van de wol.

Gaatje repareren

Kriebeltruien met een hoog jarenvijftiggehalte zijn echt verleden tijd volgens Reina. "Vroeger werd wol van traditionele Nederlandse schapen gebruikt, zoals de texelaar. Die schapen werden voor het vlees en de wol gefokt. Maar door de lage wolprijzen is de kwaliteit van de wol achteruit geheld. Het aanbod is wel enorm. Daaruit selecteren wij de fijnste wol. Wol die niet prikt."

De breimachines van The Knitwit Stable kunnen binnen een uur een voor- en een achterpand en de mouwen en kraag van een trui maken. Met precisiewerk worden de panden aan elkaar gezet en voorzien van een label. "Wij maken truien die minimaal tien jaar meegaan en niet onderhevig zijn aan modegrillen. Klanten kunnen langskomen om de wollen producten op maat te laten maken. Ze zijn dan ook duurder dan in een reguliere winkel, maar het is wel een eerlijke prijs. En we repareren ze als er per ongeluk een gaatje in is gekomen." Het maatwerk beperkt zich niet tot truien. "We zijn momenteel bezig met het maken van een wollen hoes voor het opbergen van een golfclub. Een particulier verzoek. Grappig vind ik dat. Volgend jaar wil ik kijken of het lukt om de authentieke geitenwollen sokken te maken. Want vroeger werden ze inderdaad wel van geitenhaar gemaakt, maar nu is dat meestal schapenwol. Ik ga de wol van mijn angorageiten inzetten; dan heb je pas een echte geitenwollen sok!"

Een muts van eigen fabricaat bewijst zijn dienst in de ijzige kou.

Buurman Cees

Buiten blaten een paar schapen onrustig. De lammetijd is begonnen. Met ferme tred stapt Reina naar buiten om te kijken hoe het ervoor staat met haar ooiën. Vannacht om drie uur stond ze hier ook. "Gelukkig kan ik mijn nachtdiensten afwisselen met buurman Cees, hij heeft een deel van zijn schapen bij mij staan. Samen houden we onze drachtige dieren in de gaten. Kan niet lang meer duren of de eerste lammetjes huppelen hier rond." 🐑